

13

สารทำให้ผิวขาว

โดยปกติแล้วผิวหนังของมนุษย์จะทำหน้าที่สำคัญคือ คอยปกป้องสิ่งที่อยู่ในร่างกายจากการรุกรานของสิ่งที่อยู่ภายนอกเช่น มลภาวะ แสงแดด เชื้อจุลินทรีย์และแอนติเจนในชั้นของผิวหนังส่วนล่างสุดจะมีเซลล์ชนิดหนึ่งซึ่งเรียกว่า “เมลานินไซต์” คอยช่วยปกป้องร่างกายจากรังสีอัลตราไวโอเล็ต

ภายในเมลานินไซต์จะเป็นแหล่งผลิตตรงควตุชื่อ “เมลานิน” การมีเม็ดสีที่เซลล์ผิวหนังมากขึ้นจะช่วยทำให้ผิวหนังทนต่อแสงแดดได้มากขึ้น เมลานินมีอยู่ด้วยกัน 2 กลุ่ม

(Eumelanis) เป็นเมลานินซึ่งให้เฉดสีน้ำตาลหรือดำ

ฟีโอเมลานิน (Pheomelanins) เป็นเมลานินซึ่งให้เฉดสีเหลืองจนถึงน้ำตาลแดง

เม็ดสีทั้งสองกลุ่มมีลักษณะที่ต่างกันทั้งคุณสมบัติทางกายภาพ ทางเคมี และชีววิทยา ทุกคนจะมีเม็ดสีทั้งสองชนิดในปริมาณสัดส่วนที่ต่างกัน จึงทำให้ผิวและสีเส้นผมแตกต่างกัน

-ผลิตภัณฑ์ช่วยให้หน้าขาว

ผลิตภัณฑ์ต่อไปนี้จะทำให้หน้าขาวหรือผิวขาว โดยมีสารที่ช่วยลดสีของเมลานินที่บริเวณผิวหนัง หรือป้องกันการสร้างเม็ดสีเมลานินขึ้นมาใหม่

1. Opaque covering agents

สารนี้มักผสมอยู่ในผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการแต่งหน้า โดยช่วยปกปิดสีผิวที่หมองคล้ำเป็นการชั่วคราว สารเหล่านี้ ได้แก่ ไทเทเนียมไดออกไซด์ ซิงก์ออกไซด์ แป้ง คาโอลิน บิสมัทซบ์ไนเตรด

2. กรดโคจิค

กรดโคจิคเป็นผลผลิตจากเชื้อราจำพวกแอสเพอร์จิลลัสและเพนิซิลเลียม โดยยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ไทโรซิเนส ปริมาณการใช้ร้อยละ 2-4 อาการข้างเคียงพบได้บ้าง เช่น การระคายเคืองต่อผิวหนังและผื่นแพ้สัมผัส

3. อาร์บูติน (arbutin)

อาร์บูตินเป็นไฮโดรควิโนนไกลโคไซด์ของยูเรียวิไซ ใช้ปริมาณ 3-7% ออกฤทธิ์หยุดยั้งการทำงานของไทโรซิเนส อาการข้างเคียงพบค่อนข้างน้อย เช่นระคายเคืองต่อผิวหนัง และผื่นแพ้สัมผัส

(licorice)

พบในสารสกัดจากชะเอม โดยออกฤทธิ์หยุดยั้งการทำงานของไทโรซิเนส อาการข้างเคียงค่อนข้างน้อย เช่น การระคายเคืองต่อผิวหนัง ผื่นแพ้สัมผัส

5. วิตามินซีและอนุพันธ์ของวิตามิน

วิตามินซีและอนุพันธ์ของวิตามินสามารถหยุดยั้งการสร้างเมลานินโดยยับยั้งเอนไซม์ไทโรซิเนส ปัจจุบันมักพบผสมอยู่ในผลิตภัณฑ์ประเภทครีมทำให้น้ำขาว นอกจากนั้นยังมีคุณสมบัติต้านอนุมูลอิสระ ชะลอความแก่ ลบรอยย่น และเสริมสร้างเนื้อเยื่อ คอลลาเจน วิตามินซีในเนื้อครีมซึ่งมีขายในท้องตลาดปัจจุบันยังมีราคาค่อนข้างแพง

วิตามินซีเป็นสารซึ่งไม่คงตัว จะสลายตัวเมื่อสัมผัสกับแสงแดดและน้ำ ดังนั้นการทำวิตามินซีในรูปของครีมของค่านึงถึงข้อนี้ด้วย เนื่องจากครีมประกอบด้วยน้ำและน้ำมัน ครีมซึ่งมีส่วนผสมของวิตามินซีต้องพยายามไม่ให้น้ำเหลือเพื่อไปทำปฏิกิริยากับวิตามินซี จึงควรใช้สูตรน้ำน้อย (low water formulation)

6. สารสกัดจากพืช

สารกลุ่มนี้ได้แก่ theaciae (สารสกัดจากชาเขียว) compositae (สารสกัดจาก matricaria) สารสกัดจาก mulberry ทั้งหมดช่วยยับยั้งเอนโดทีลิน ซึ่งปกติจะมีหน้าที่กระตุ้นการสร้างเมลานิน จึงช่วยทำให้ผิวขาวใสได้

7. การลอกรอยดำโดยสารเคมี(chemical peels)

มีการใช้สารเคมีในการรักษาความบกพร่องของการสร้างเม็ดสี เช่น ฟีนอลและอนุพันธ์ของมัน เช่น รีฮอลซินอล อัลฟาไฮดรอกซีแอซิด เนื่องจากเห็นผลรวดเร็ว แต่มีข้อเสียคือ อาจเกิดผิวหนังเหี่ยว ติดเชื้อแบคทีเรียหรือเชื้อไวรัส หลอดเลือดฝอยขยายตัว การรักษาวิธีนี้ควรอยู่ในความดูแลของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ

8. ไฮโดรควิโนน

ปัจจุบันเป็นสารห้ามใช้ในผลิตภัณฑ์ยาทาฝ้า ต้องใช้ในความดูแลของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ มีคุณสมบัติออกฤทธิ์ยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ไทโรซิเนส อาการข้างเคียง เช่น ผื่นระคายสัมผัส ผื่นแพ้สัมผัส และเกิดผื่นดำซึ่งมีลักษณะคล้ายฝ้าถาวร(ochronosis)

ใช้ในการรักษารอยดำหลังการอักเสบและ ฝ้า

(melasma) อาการข้างเคียง เช่น ผื่นแดง ผิวดอกมีสะเก็ด ผิวสีดำ

ใหม่ tretinoin เป็นสารอีกชนิดหนึ่งที่ห้ามใช้ในผลิตภัณฑ์

เครื่องสำอางการใช้จะต้องอยู่ในความดูแลของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ

เท่านั้น

กรดอะเซลาอิก (azelaic acid)

อาการข้างเคียง เช่น คัน ผื่นแดง ผิวดอกมีสะเก็ด และผิว

แพ้จนเกิดสีดำใหม่ กรดอะเซลาอิกจัดเป็นสารห้ามใช้ในผลิตภัณฑ์

เครื่องสำอางเช่นกัน การใช้จะต้องอยู่ในความดูแลของแพทย์

ผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น

11. Witeberri PO

Witeberri PO เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ พบในส่วนประกอบของพืชสมุนไพรหลายชนิด ไม่ก่อให้เกิดการ
ระคายเคือง ออกฤทธิ์ช่วยยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ไทโรซิเนส (tyrosinase)

12. ฮอริโมน

หญิงที่มีอายุในช่วงเลี้ยวหมดประจำเดือนจะมีการสร้างฮอริโมนเพศหญิงลดลงหน้าจะดูไม่ค่อยสดใส
เหมือนวัยเจริญพันธุ์ จึงมีการนำฮอริโมนมาใส่ในครีมแล้วทาทดแทนฮอริโมนเหล่านี้จะทำให้ผิวน้ำดูเปล่งปลั่ง
การใช้ฮอริโมนนั้นควบคุมได้ยากมาก บางครั้งต้องใช้ในปริมาณเล็กน้อย ในขนาดแค่ไมโครกรัม

ถ้าหากใช้ในปริมาณพอเหมาะก็จะทำให้หน้าสดใส มีเลือดฝาด แต่ถ้าใช้มากเกินไป ผลเสียที่เกิดขึ้นคือฮอริโมน
จะไปกระตุ้นให้เกิดฝ้า ฮอริโมนที่กล่าวนี้ไม่ได้หมายถึงเฉพาะยาทาเท่านั้น การรับประทานยากุมกำเนิดก็
สามารถทำให้เกิดฝ้าได้ จะเห็นได้ว่าฮอริโมนค่อนข้างมีผลต่อระบบต่างๆ ของร่างกาย ดังนั้นการใช้ต้องใช้
ภายใต้การควบคุมของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ

-ผิวขาวขึ้นได้...จริงหรือ

ผลิตภัณฑ์ลดรอยด่างดำในปัจจุบันบางชนิดใช้แล้วมีผลข้างเคียงที่มีอันตราย เช่น มีการทำลายเซลล์สร้างเม็ดสี ทำให้เกิดรอยด่างขาวถาวร ทำให้ผิวหนังแห้ง แดง แสบ ลอก ผลิตภัณฑ์บางชนิดใช้ได้ผลชั่วคราว หากหยุดใช้รอยด่างดำจะคล้ำมากขึ้น

สารกลุ่มไฮโดรควิโนน เตรีตีโนอิน กรดอะเซลาอิก เทคนิคการลอกผิวด้วยสารเคมี (chemical peel) ให้ผลไม่น่าพอใจ บางครั้งมีอาการข้างเคียงที่พบได้ค่อนข้างบ่อย ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ เช่น อาการแพ้ ผื่น คัน ฯลฯ

ท่านควรเพิ่มความระมัดระวังในการใช้ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ สารสำคัญที่ใช้อาจจะมีชนิดเดียว หรือผสมกันหลายชนิด เช่น อาร์บูติน กรดโคจิก อาร์บูตินร่วมกับลิโคธิช วิตามินซีร่วมกับสารสกัดจากธรรมชาติ อนุพันธ์ของวิตามินซีร่วมกับลิโคธิช

สารเหล่านี้แม้จะมีรายงานการวิจัยว่าสามารถช่วยลดสีของเมลานินที่ผิวหนังหรือป้องกันการสร้างเม็ดสีเมลานินขึ้นใหม่ แต่พบว่ายังมีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง คือ ลักษณะการเกิดเม็ดสีที่ผิดปกติ และระยะเวลาที่ใช้ ผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้อาจมีอาการข้างเคียงเกิดขึ้นได้บ้าง ดังนั้นเมื่อใช้แล้วเกิดผื่นแดง ระคายเคือง ควรหยุดใช้ และปรึกษาแพทย์สำหรับผู้ที่เม็ดสีเกิดขึ้นอย่างผิดปกติในชั้นรุนแรงควรอยู่ในความดูแลของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น